

■ Opgave 5

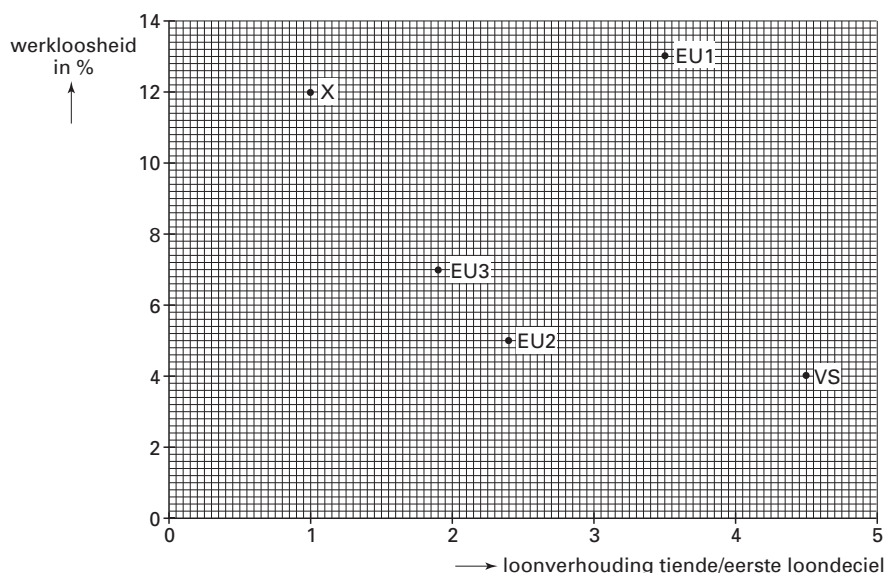
Verschil moet er wezen?

Een veelgehoorde opvatting omtrent beloningsverschillen van arbeid, ook wel loondifferentiatie genoemd, is dat ze een teken zijn van een goed functionerende arbeidsmarkt. Loondifferentiatie kan leiden tot lagere werkloosheid.

In deze opgave wordt loondifferentiatie bekeken in de Verenigde Staten (VS), drie EU-landen (EU1, EU2 en EU3) en een denkbeeldig land X. Door de ontvangers van brutolonen in tien gelijke groepen te verdelen ontstaan er loondecielen. De indeling is gebaseerd op de hoogte van het gemiddelde brutoloon, oplopend van laag naar hoog. De mate van loondifferentiatie wordt vaak gemeten door het gemiddelde brutoloon in het tiende loondeciel te delen door het gemiddelde brutoloon in het eerste loondeciel.

In figuur 2 is voor de genoemde landen de samenhang weergegeven tussen loondifferentiatie en werkloosheid. Tabel 3 geeft nadere informatie met betrekking tot loondifferentiatie in deze landen.

figuur 2

tabel 3

gemiddeld brutoloon in eerste en tiende loondeciel in vier landen (indexcijfers)		
	eerste loondeciel (VS = 100)	tiende loondeciel (VS = 100)
VS	100	100
EU1	110	85
EU2	140	75
EU3	150	60

In EU2 gelden de volgende loonverhoudingen:

$$\frac{\text{mediane brutoloon}^*}{\text{gemiddeld brutoloon eerste loondeciel}} = 1,4$$

$$\frac{\text{gemiddeld brutoloon tiende loondeciel}}{\text{mediane brutoloon}^*} = 1,72$$

* Het mediane brutoloon is het loon op de grens van de 5 laagste en de 5 hoogste loondecielen.

Eindexamen economie 1-2 vwo 2003-II

havovwo.nl

- 2p **14** Leg uit hoe loondifferentiatie kan leiden tot vermindering van kwalitatieve structuurwerkloosheid.

Een econoom beweert: "Alleen al op basis van tabel 3 kan ik concluderen dat van deze vier landen de mate van loondifferentiatie het grootst is in de VS."

- 2p **15** Is de bewering van de econoom juist? Verklaar het antwoord met behulp van tabel 3.
2p **16** Is er in land X sprake van loondifferentiatie? Verklaar je antwoord.
2p **17** Laat met een berekening zien hoe de loonverhouding tiende/eerste loondecil voor EU2 is bepaald.

Voor één land in figuur 2 blijkt dat de veelgehoorde opvatting omtrent het verband tussen loondifferentiatie en werkloosheid niet opgaat. Dit hangt samen met het niveau van de loonkosten in dat land.

- 2p **18** Noem dat land en leg uit hoe de relatieve hoogte van de loonkosten een verklaring kan zijn voor het *niet* opgaan van het genoemde verband.